

تجربه دیگران

مشهد اولین شهر دنیا نیست که سیستم جمع آوری زباله هفتگی را اجرا می کند؛ چیزی نزدیک به یک دهه است که برخی از کشورهای پیشرفته اروپایی از این روش استفاده می کنند. شاید مطالعه تجربه موفق کشورهای پیشگام در جمع آوری زباله و مدیریت پسماند و اجرای با تأمل چنین طرحی، امروز نتیجه دیگری را برای مدیریت شهری رقم می زند.

هلند

تعریف زباله در این کشور، نسبت به سایر نقاط دنیا کمی متفاوت است. در هلند فقط موادی که شیمیایی، خطرناک یا قابل بازیافت نباشند، زباله محسوب می شوند و شهرداری ملزم به جمع آوری و از بین بردن آن هاست؛ آن هم با روش های کم خطر و بهداشتی. برای همین است که اصل تفکیک زباله از مبدأ در این کشور اروپایی امری کاملاً پذیرفته شده است و مردم هم به این قانون پایبند هستند. شهرداری آمستردام جلوی در هر خانه دو سطل قرار داده است که یکی برای بازیافتی هاست و دیگری برای زباله های تر که قابل بازیافت نیستند. نکته جالب در مورد این سطل ها این است که حدود سه متر داخل زمین قرار گرفته اند؛ تانیه اطراف آن ها زباله ای ریخته شود و نه اینکه حیواناتی مثل گربه به آشغال ها حمله کنند. همچنین حجم سطل ها به اندازه ای است که مقدار زیادی زباله به اندازه یک هفته و حتی بیشتر در آنجا می گیرد و هیچ مشکلی برای شهروندان به وجود نمی آورد. شهرداری هم هفته ای یک بار به صورت تمام اتوماتیک اقدام به جمع آوری زباله ها می کند. ایستگاه های مبادله بازیافت هم شش روز در هفته در مناطق مشخص شده، زباله سطل های بازیافت را تحویل می گیرد.

روزی نیست که از یک کوچه یا خیابان، ستون دودی به آسمان نرود و به قول معروف بوی بد ناشی از سوختن زباله ها محله را بر ندارد

آمریکا

ایالات متحده آمریکا دومین تولیدکننده زباله در دنیاست. زباله ها در قانون مدیریت پسماند این کشور به سه دسته آشغال، بازیافتی و بازمانده باغبانی تقسیم شده اند. وظیفه تفکیک این زباله ها به عهده مردم است و در صورت تخلف، جریمه خواهند شد. شهرداری ها به هر خانه سه سطل با رنگ های متفاوت تحویل می دهند که هر کدام قابلیت نگهداری حجم زیادی زباله را دارند. شیوه جمع آوری زباله ها هم به صورت هر دو هفته یکبار برای آشغال ها و هفته ای یکبار برای بازیافتی هاست.

کانادا

سیستم جمع آوری زباله در کانادا تقریباً شبیه ایالات متحده است. سه سطل به هر خانه داده می شود، سطل سبز ویژه مواد غذایی و مواد ارگانیک است؛ سطل آبی برای بازیافتی ها و خاکستری هم برای زباله هایی است که قابل بازیافت نیستند و شهرداری باید آن ها را دفن یا معدوم کند. شهرداری زباله های بازیافتی و غیر آن را یک هفته در میان و مواد غذایی را هر هفته جمع آوری می کند. شهرداری تورنتو در گزارشی اعلام کرده که از زمان پیاده شدن این سیستم جمع آوری، به شدت از حجم زباله های غیر بازیافتی کاسته شده و با توجه به تفکیک از مبدأ، فرایند بازیافت نیز ساده تر انجام می شود. خانواده ها در کانادا بر اساس اندازه سطل خاکستری عوارض زباله پرداخت می کنند، یعنی اگر خواهان پرداخت عوارض کمتری هستند باید میزان کمتری زباله تولید کنند و سطل کوچک تری از شهرداری تحویل بگیرند.

هجوم سگ ها برای پیدا کردن غذا

انباشت دائمی حجم زیادی از زباله در باکس هایی که حتی در هایشان بسته نمی شود، علاوه بر اینکه بیماری زا است، در فصل گرما باعث می شود حیوانات موزی جاپای محکمی پیدا کنند و آسایش را از مردم بگیرند. موضوعی که مردم بارها و بارها در صحبت هایشان به آن اشاره کرده اند. در کنار سوسک و موش و گربه که جزو اعضای جدای نشدنی این سطل ها هستند، باید سگ ها را هم اضافه کرد. متأسفانه چندی است به ویژه در پاییز و زمستان سگ های ولگرد آرامش و امنیت را از اهالی شهرک مهرگان گرفته اند. یکی از دلایل حضور سگ ها جمع شدن بیش از حد زباله در باکس ها و وجود غذای احتمالی برای آن هاست. با سردتر شدن هوا آمار سگ های ولگرد روز به روز در مهرگان و قرقي بالا می رود.

زباله سوزی؛ راهکاری مردمی

جمع آوری هفتگی زباله در محدوده ناحیه ۴ و انباشت بیش از حد زباله ها در برخی معابر، باعث شده مردم به روش منسوخ و مخرب سوزاندن زباله ها روی آورند. کاری که به وفور در این محدوده انجام می گیرد و تقریباً روزی نیست که از یک کوچه یا خیابان، ستون دودی به آسمان نرود و به قول معروف بوی بد ناشی از سوختن زباله ها محله را بر ندارد. فصل مشترک صحبت همه کسانی که دست به چنین اقدامی می زنند، این است که بوی گند ناشی از انباشت زباله ها، راه افتادن شیرابه در کوچه و خیابان و کثیفی محیط زندگی شان، آن ها را عاصی کرده و برای رهایی از شر زباله ها، ساده ترین کار را انتخاب نموده اند تا دست کم، از حجم زباله ها کاسته شود؛ غافل از اینکه سوزاندن زباله ها نه تنها هوای شهر مشهد را از این که هست، آلوده تر می کند، بلکه باعث بیماری های هورمونی و سرطانی نیز می شود. با سوزاندن پلاستیک، گاز خطرناک دیوکسین آزاد می شود که از سمی ترین مواد برای ارگانیزم بدن انسان به شمار می رود.